

Венцислав Божинов

ПОТЪВАНЕ

*Повестта е написана с финансовата подкрепа
на Министерството на културата – Програма
„Творчески проекти в областта на литературата“.*

За поредна сутрин се повтаря все същото – сам съм. Около мен, в района на бара, има двайсетина плажни чадъра и празни шезлонги под тях. Вятърът утихна, но все още има вълни. Няколко души пият кафето си на масите до самия плаж. Понякога сядам там, но предпочитам да лежа на шезлонга и да се взирам... не в морето, а в склоновете на планината, които се спускат до гъното на залива. В най-високата част на билото, покрито с широколистна гора, липсва гърво, а може би и повече от едно и този процеп, приличащ на празнина от паднал зъб, привлича вниманието ми. На залез слънцето се спуска към билото на планината, като че се опитва да се промъкне през пролуката, и в точно определено време, за около минута-две, лъчите му ярко проблясват през нея. В този момент за това кратко време гразнещата щърбавина на хребета засиява, сякаш някой е отворил магическа врата в самия връх на планината. Врата, която може да те отведе към някакъв друг светъл и приказен свят.

Шезлонгите постепенно се запълват с хора. Средата на седмицата е и едва ли днес ще има пове-

че от гузина плажуващи. Сервитърът, младо момче с вид на античен грък, с дълга, тъмна, пригладена назад вълниста коса, ми донася обичайната за мен, но крайно необичайна за това място и по това време чиста водка. Благодаря му. Обикновено се разплащаме в края на деня, когато бавно и с мътно съзнание се отправям към бара, оставам дължимата сума и приличен бакшиш и поемам към малката си вила, която наех в началото на лятото.

През един шезлонг до мен се настанява семейство. Родителите са на средна възраст. Майката е особено красива жена, почти незабележимо повяхнала, което я прави още по-привлекателна. Дъщерята е около шестнайсетгодишна – умалено копие на майка си. Взела е правата тъмна коса на бащата и съвсем светлите му, почти сиви очи, но по всичко останало прилича на майка си. Момичето застила шезлонга. Наблюдавам я без притеснение, че ще предизвикам нечи морални укори. Все още е дете, но е започнала да добива онези черти, с които би се гордяла всяка жена.

Отпивам от водката. Усещам приятно парене в гърлото. Може би водката е най-абсурдното алкохолно питие – най-превъзходните ѝ качества се доказват с крайно отсъствие на характерен вкус. Без аромат, без цвят, без фузелови масла. И... това най-много ме забавлява. Направена от жито – тялото Христово, което някой е овлажнил, за да го накара да покълне. Подлъгва го, събужда го за живот и после, когато то тъкмо е поело по пътя на този свой живот, бива убито с огън. Изпечено, стрито и отново овлажнено, то ферментира, за да бъде подложено на алхимичната процедура в търсене на спирита. Подложено е на най-прецизна ректификация, за да се получи търсененият

кристално чист и обезличен спирт, който ме кара да се чувствам още по-самотен.

Самотата е възможно най-приятното ми занимание. Опитвам се да я овладея, да я направя наистина само моя. Безкрайната самота, отвъд която няма нищо и отсам нея – също. Всепоглъщаща и всеобемаща самота, в която искам да се разтопя до неузнаваемост.

Мускулите на краката са изгължени и имат съвършена вретеновидна форма. Ханшът е започнал да добива видимо женски черти, а гългите мускули в основата на гърба приличат на две опънати корабни въжета. Дали сравнението е вярно, или по-скоро приличат на показали се над застинала блатна вода части от телата на две големи змии? Обръща се към мен и мътните ми очи на трийсет и осем годишен мъж, който в единайсет допива втората си водка, виждат почти детско лице.

Изпитвам вина. Усещам я бърза като парене от спирт, но не в гърлото, а някъде в мен, неопределено къде. Издавам някакъв звук, който трябва да прилича на смях. Смях, насочен към мен, по-скоро присмех. Вероятно защото една моя мисъл, бърза като светкавица, ме е накарала да се оприлича на Хумберт Хумберт. Да, прословутият Хумберт е всеопрощаващият за всички като мен, на възраст досами четиресет, които попадат в капана на закъсняло и ненавременно харесване на едно почти дете.

Отново изхриптявам – да се разбира като смях, – с който си казвам, че литературният образ на Хумберт не може да ме оневини. Аз съм виновен със своите трийсет и осем години – почти трийсет и девет, тъй като през ноември ще ги навърша, а тя е само шестнайсетгодишното момиче, невинно със своята

полудетска възраст. И все пак това момиче е с цели четири години по-голямо от Ло, което също може да се приеме като оневиняващо обстоятелство. Природата постепенно е променила нимфетката в момичето, превръщайки го в начало на бъдеща красива жена.

Но аз съм виновен. Изпитвам угризение и се обръщам по корем, въпреки че тази поза ми е безкрайно неприятна. Лежа и дишам в кърпата под мен. Отворил съм очи и виждам разфокусирано и в много едър план тъмносините хавлиени нишки. Не издържам дълго. Изправям се, повдигам облегалката на шезлонга и сядам в тази поза, в която ще ми е най-удобно да изпия третата си водка.

Вдигам ръка с изпънат нагоре показалец. Вдигам я по посока на сервитьора, който е почти сигурно реинкарнация на един от тристата Леонидови воители, а може би на самия Леонид. Той ме съзира и на мига тръгва към мен, носейки малък метален поднос вместо бронзов щит, който прекрасно би прилягал на мускулестите му също бронзови ръце. Застава пред мен – нищо не е останало от честта, добитата при Горещите порти. Кимвам и всичко е ясно – ще донесе третата старателно ректифицирана и обезличена течност, която да изпия. Ще изпия поредната гоза „Абсолют“ и вероятно ще се доближа до онзи бележит Николаус от Куза, който в търсене на абсолюта е прозрял, че не може да го намери на земята, или че ако го има, той е само в устремения към Бога човешки разсъдък...

И тогава... да тогава, точно в този момент усещам върху себе си нечий поглед. На най-първия ред шезлонги се е настанило друго семейство, докато аз съм спорел със себе си дали съществуването на Хум-

берт Хумберт може да ме оневини, или съм си мислел за търсеция абсолюта кардинал Николаус, след като внимателно, арогантно и плътски съм изследвал всеки детайл от тялото на шестнайсетгодишно момиче. Държа отново да подчертая – не е нимфетка...

Към мен гледа жена – обърнала е на обратно сезлонга си вероятно за да хване всички лъчи на слънцето. Това, че погледите ни се срещат, не я кара да отвърне очи от мен. Аз също издържам на погледа ѝ. След втората водка дори очите на красива жена не са в състояние да ме смутят, така че се гледаме в продължение на десетина секунди. Прекъсвам гледането, като повдигам чашата и допивам водката. Свалям чашата. На масичката до себе си имам своята трета водка. Жената се е обърнала леко встрани, но продължава от време на време да хвърля погледи към мен, докато бърше с кърпа малкото си момче, което вече е успяло да нагази в морето и притихващите, но все още силни вълни са го залели чак до върха на русата му глава.

И тогава... Преди малко казах „и тогава...“, но истинското „и тогава“ идва едва сега. Идва с онова библейско „и“, което отключва всеки разказ или дава шанс на всеки разказ да продължи до безкрай – и... и... и... И Бог каза... И Бог видя... И Бог нарече... И Бог създаде човека по Своя образ... И... И аз виждам човека, или по-скоро осъзнавам какво представлява човекът, сигнал на стол до същото това семейство, малко встрани, така че вълните да не достигат до краката му.

В него има нещо безкрайно смущаващо, непонятно, шокиращо. Безръкото му тяло. Ръцете липсват. Няма дори зачатъци на ръце. Тяло, почти атлетично, но без ръце. Разговаря с жената, която преди малко

без притеснение ме гледаше право в очите. В разговора се включва и съпругът на жената. Мъж, чиито ръце са покрити целите с татуировки, така че почти няма празно място по тях. Да, наистина няма и петънце, незапълнено от разноцветни мастила, които някой с часове бавно и със старание е инжектирал в кожата. Отдалеч се вижда, че татуировките са в японски стил и вероятно пъстрите петна, които аз забелязвам, са чертите на риба кои. Червените и оранжевите нюанси ми го подсказват. Ако всичко по кожата му е направено с умисъл, вероятно мъжът е овладян от необузdana страст и притежава духовна сила. Но е възможно и да са само неговите желания, към които се стреми. И това не е малко – си мисля. Има дълга коса и добре сложено тяло. По всичко личи, че тримата са от давнашни познати и са заедно тук. Коментират нещо и безръкият мъж сочи с глава към стъпалата си. После виждам как повдига едното си стъпало до нивото на коляното и леко към двете си събеседници. С пръстите на единия си крак държи смартфон. С палеца на другия крак ловко управлява дисплея. Шокиран съм отново – аз и с двете си ръце се справям доста неумело със смартфона, а когато трябва да набера някакъв текст, изглеждам повече от жалко.

Приключват разговора и мъжът оставя телефона върху светлокафява чанта от набук, която лежи върху пясъка в краката му. Вдига глава и търси с очи сервитьора. Има красиво лице и права, леко прошарена коса, дълга до раменете. Момчето от бара се появява след малко с халба бира и сламка. Остава я на масичката до мъжа.

Изглежда, съм се взирал прекалено вътренчено, защото усещам върху себе си нечий поглед. Жената

отново ме гледа. Не знам дали е с укор, или просто ей така, но очите ѝ се взират в мен строго, докато устните ѝ са едва забележимо разтегнати в лека усмивка. Този път не изгържам на погледа ѝ – вероятно причината е в обстоятелството, че сега поводът за него е моето нетактично взиране в действията на мъжа без ръце. Извърщам глава и отпивам от водката. Чашата с пиетието е удобна възможност да отместя очите си и да преодоля неловката ситуация.

Лежа и гледам в чадъра над себе си. Направен е от тънки тръстикови стъбла, така че имам достатъчно подробности, които да изследвам, и да се правя на глупак. Странно е – преди час се възхищавах на божественото тяло на момиче почти дете, а сега съм шокиран от безръкото тяло на мъж, който си служи с краката с абсолютна вещина. Представям си, че ако някой извънземен вид, пристигайки на Земята, срещне първо този мъж, вероятно ще е напълно убеден, че Създателят е сътворил човека само с крака и му е дал възможността да си служи с тях така, че да отговори на всички свои потребности за задоволяване на всички свои физиологични нужди.

Ставам и тръгвам към водата. За по-малко от час морето се е успокоило и вълните са достигнали до онова ниво, при което може да се забавляваш с тях, без да рискуваш много. Разминавам се с момичето, докато то излиза от водата. Смее се съвсем по детски. Хваща дългата си коса с една ръка, после с другата и я изстисква току пред краката ми. Поглежда ме – очите ѝ се смеят и казват: „Аз съм само дете и този жест не означава нищо“. Убеден съм, че дори не ме е забелязала. С моите почти тридесет и девет за нея съм обикновен предмет, който трябва да заобиколи.

Гмурвам се. Изненадан съм приятно – тялото ми не изпитва онзи обичаен шок при срещата със студената морска вода. По-скоро ме обгръща ефирна хладина. Вълните минават над мен и единственото, което усещам, е леко полюляване. Излизам на повърхността и плувам навътре, тръгвайки пряко срещу всяка вълна. Идват като постепенно издигащи се синьо-зелени водни хълмове, които заплашват, че ще се стоварят върху мен, но аз не спирам. Водният хълм минава под тялото ми, създавайки илюзия у мен, че съм успял със собствени сили да се изкача по него, за миг спирам на върха, за да се спусна надолу към основата на следваща вълна. Играта продължава петнайсетина минути, докато не осъзнавам, че всичките ми усилия да се придвижа напред са били напълно напразни. Все още съм почти на същото място, от което тръгнах. Вероятно, гледан от страни, съм представлявал жалка гледка.

Изправям се и виждам момичето на около пет метра от мен. Влязла е току-що. Спомням си, че на нейните години не се подготвих специално, за да вляза във водата. Влизах, когато ми хрумне, по-скоро воден от някакъв инстинкт. Излизах, отново воден от същия инстинкт, лягах направо върху пясъка, лежах и гледах небето. После ставах със златисто от полепналия пясък тяло и отново скачах във водата.

Момичето се гмурва, после изплува зад подминалата я вълна. Отново се изправя и пак се гмурва. Осъзнавам, че ме имитира. Поглежда към мен и се смее. Прилича на сирена, която подмамва нещастен моряк. Нямам илюзия – аз не съм по-важен и по-забавен за нея, отколкото е всяка нова вълна, на която е съдено да просъществува за съвсем кратко време и после

да се превърне в хаотично кипяща вода. Да, разбирам напълно, че отношението на момичето е подчинено на най-естествена и неоспорима логика да бъде за нея много възрастен и съвсем безинтересен мъж.

Тръгвам към брега, погълнат от тези мисли, внимавайки прииждащите и застигащи ме вълни да не ме съборят и да ме накарат да изглеждам още по-жалък най-малкото в собствените си очи. На брега повдигам поглед и разбирам, че стоя пред чадъра на семейството, а до тях е безръкият мъж. Жената отново ме гледа втренчено – укорът, който разчитам в погледа ѝ, е напълно искрен и тя съвсем не се опитва да го скрие.

Чувам глас. Жената поглежда встрани. Говори ѝ безръкият. Обърнал е главата си към семейството и едва сега виждам, че прилича на джулико същество. Красивата част на лицето му, която по-рано видях, се допълва от обратната страна с нещо подобно на пихтия. Окото е почти затворено, половината лице е заето от масивен белег вероятно от обгаряне. Вятърът развява косата му и ясно виждам, че там, където би трябвало да се намира ухото, има само безформен отвор. Потръпвам, но човекът се смее. Жената отвръща на смеха, става от шезлонга и тръгва към безръкия. Той изправя срещу нея крака си със силно свити пръсти – импровизираният му юмрук се среща с юмрука на жената. Поздравът „Дай пет!“ е отработен и съобразен с неговия недостатък. Стоя пред тях неловко, после ги заобикалям и тръгвам към шезлонга си.